

Ajuntament de
Barcelona

B BARCELONA
CULTURA

Diputació
Barcelona

Mesurar la participació cultural? Com i per a què

Dijous 17 de setembre de 2020
a les 10.30 h

Sessió per *streaming*
www.cultura.barcelona

Organitzen:

ICUB. Ajuntament de Barcelona i CERC. Diputació de Barcelona

Enquesta de participació i necessitats culturals de Barcelona

Institut de Cultura de Barcelona

Jornada Mesurar la participació cultural
17 de setembre de 2020

01

Presentació

2018 – 2019: OPORTUNITAT I EXECUCIÓ

- » Any 2018: Mesura de govern [Cap a una política pública de cultura i educació](#).
- » Possibilitat de fer una enquesta des d'una mirada diferent.
- » Marc conceptual i experiències en àmbit internacional → Nicolás Barbieri, investigador en polítiques públiques.
- » Gabinet Tècnic de l'Institut de Cultura. Assessorament i suport tècnic de l'Oficina Municipal de Dades de l'Ajuntament de Barcelona.

2020: PRESENTACIÓ DELS RESULTATS

- » Presentació 1 any després del treball de camp:
 - Descripció del marc conceptual
 - Descripció del procés d'elaboració del qüestionari
 - Anàlisi en profunditat de resultats.
- » Voluntat de continuïtat (cada 3 o 4 anys).
- » Barcelona, una de les poques ciutats al món que compta amb una enquesta que incorpora **pràctiques diverses i evidències sobre les desigualtats** en el dret a participar en la vida cultural de la ciutat.

02

Aportacions principals

ENQUESTA DE PARTICIPACIÓ I NECESSITATS CULTURALS

1. Oportunitat per a les polítiques i els drets culturals.
2. Coneixement sobre les desigualtats en la participació cultural, necessari per a la presa de decisions.

ENQUESTA DE PARTICIPACIÓ I NECESSITATS CULTURALS

3. Marc conceptual rigorós per evitar una mirada restringida de la participació cultural

- » Moltes enquestes redueixen la participació cultural al consum o assistència a activitats promogudes pel sector cultural, en definitiva, a la categoria de públic o audiència.
- » Moltes enquestes reproduïxen jerarquies en la participació cultural.
- » Moltes enquestes es limiten a la demanda cultural i no pregunten ni per les necessitats ni pels valors de la participació cultural.

ENQUESTA DE PARTICIPACIÓ I NECESSITATS CULTURALS

4. Qüestionari contrastat i alhora innovador

- » S'ha construït tenint present altres enquestes reconegudes a nivell internacional i local i s'ha contrastat amb persones i organitzacions de referència.

5. Eixos clau

- » Factors que expliquen les desigualtats en la **participació** cultural.
- » **Necessitats** culturals de la població.
- » **Valor** que es dona a la participació en la vida cultural.

03

Procés de treball

ENQUESTA DE PARTICIPACIÓ I NECESSITATS CULTURALS

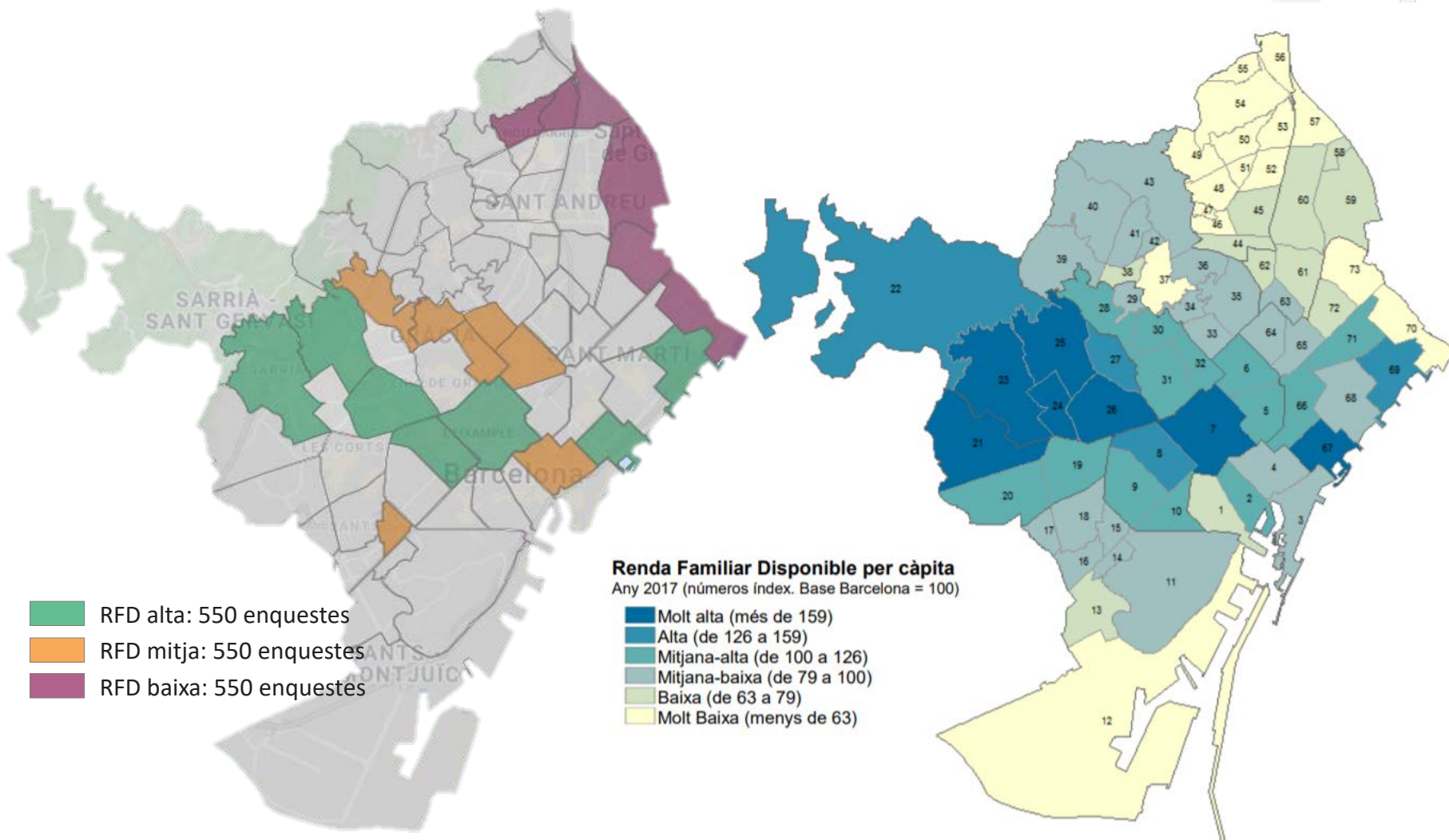
DECISIONS CLAU – REPTES METODOLÒGICS

- » Enquesta presencial, al carrer (no domicili).
- » Prova pilot (150 enquestes). Rectificació de detalls que generen dubtes, millores per escurçar temps...
- » Mostra suficient per poder generalitzar resultats a tota la ciutat de Barcelona (150 + 1.500).
- » Indicador del nivell econòmic i social: [RFD. Renda Familiar Disponible](#) (indicador teòric del nivell mitjà de renda per càpita dels residents als 73 barris de la ciutat).

ENQUESTA DE PARTICIPACIÓ I NECESSITATS CULTURALS

» Selecció de la mostra segons RFD: alta, mitjana i baixa.

ELABORACIÓ DEL QÜESTIONARI

- » Plantejament de preguntes inicials en funció de les dimensions clau.
- » Buidatge de preguntes d'enquestes reconegudes i validades.
- » Consultes a nivell tècnic.
- » Test amb persones de l'entorn.
- » Múltiples versions.
- » Qüestionari definitiu.

04

Alguns resultats

ENQUESTA DE PARTICIPACIÓ I NECESSITATS CULTURALS

3 EIXOS CLAU

1. **Participació**, tant accés/assistència com pràctica (cantar, ballar, fer teatre, tocar instruments...).
2. **Necessitats** culturals de la població.
3. **Valor** que es dona a diferents aspectes de la cultura.

VARIABLES D'ANÀLISI

- » Renda Familiar Disponible (barri)
 - » Gènere
 - » Edat
 - » Nivell d'estudis
 - » Origen
-
- » Intensitat de la participació.
 - » Pràctica cultural materna (entorn familiar).

ENQUESTA DE PARTICIPACIÓ I NECESSITATS CULTURALS

1. PARTICIPACIÓ CULTURAL

» DIVERSITAT EN LA PARTICIPACIÓ

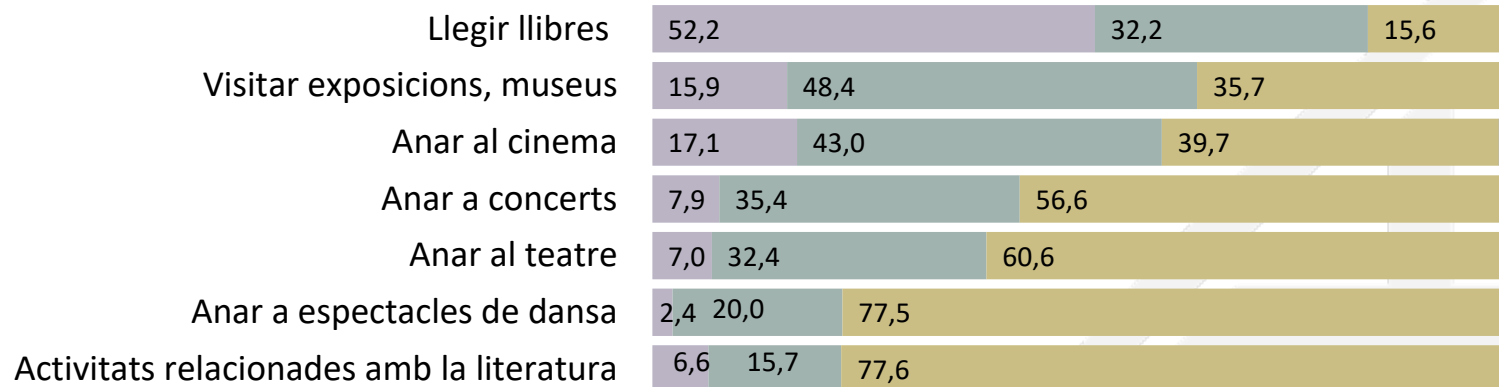
La participació cultural a la ciutat és **extensa i diversa**, i no es limita a les activitats del que s'ha anomenat cultura legitimada, sinó que es desenvolupa també a través d'altres **activitats no sempre reconegudes com a culturals**.

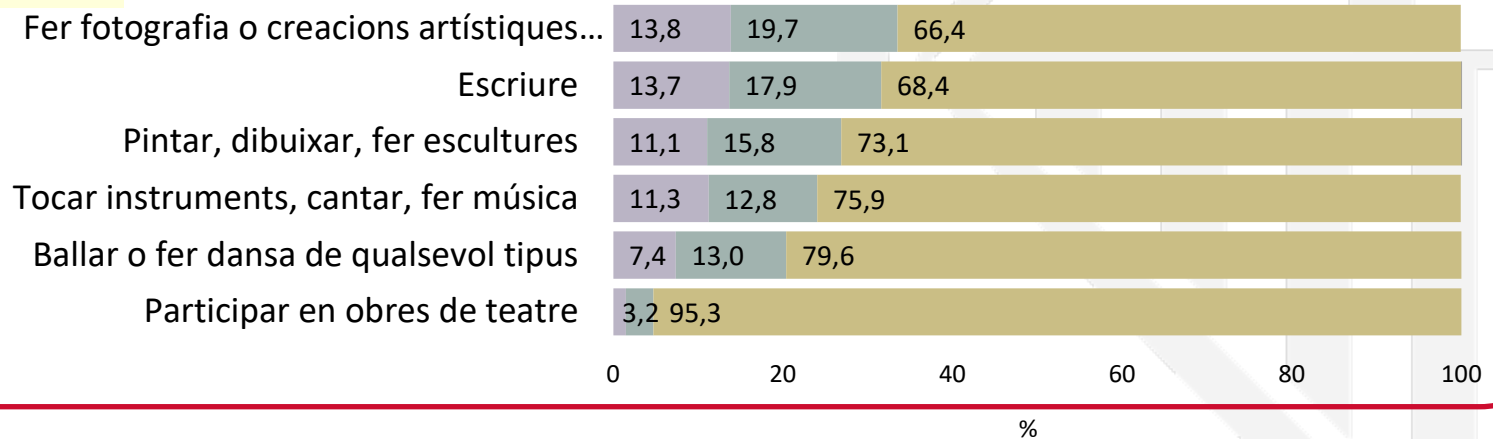
ENQUESTA DE PARTICIPACIÓ I NECESSITATS CULTURALS

GRÀFIC 1. ACCÉS / ASSISTÈNCIA I PRÀCTICA D'ACTIVITATS CULTURALS.

ACCÉS / ASSISTÈNCIA

PRÀCTICA

Base total
N=1.655

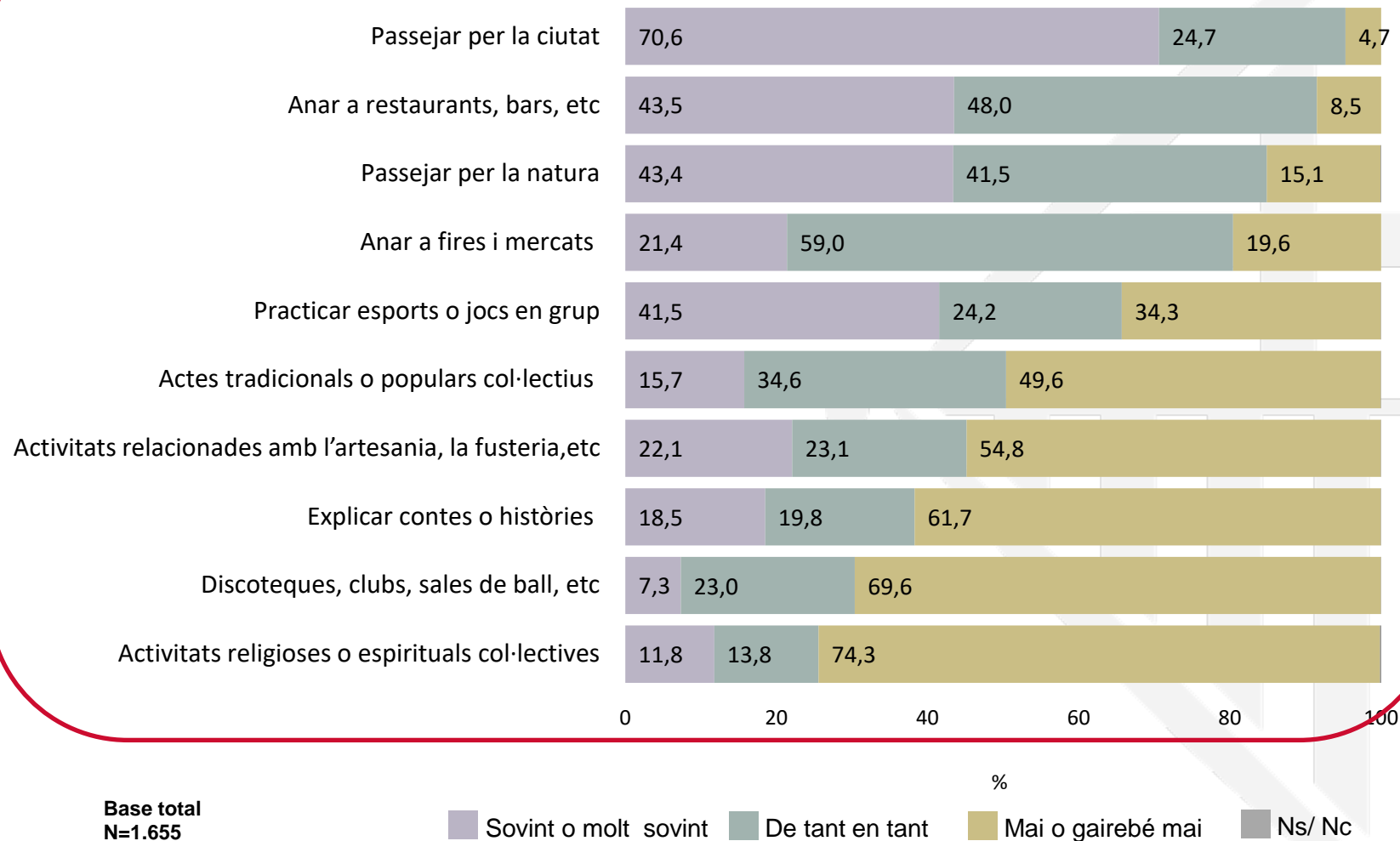
■ Sovint o molt sovint ■ De tant en tant ■ Mai o gairebé mai ■ Ns/ Nc

ENQUESTA DE PARTICIPACIÓ I NECESSITATS CULTURALS

GRÀFIC 3. ACTIVITATS DE CULTURA NO LEGITIMADA.

ACTIVITATS DE CULTURA “NO LEGITIMADA”

ENQUESTA DE PARTICIPACIÓ I NECESSITATS CULTURALS

1. PARTICIPACIÓ CULTURAL

» DESIGUALTATS EN LA PARTICIPACIÓ

Els resultats mostren **desigualtats**, i no només diferències, en el **dret a participar en la vida cultural de la ciutat**.

Alguns dels condicionants clau:

- **Renda** (barri).
- **Entorn familiar** (pràctiques culturals maternes).

2. NECESSITATS CULTURALS

» TRANSVERSALITAT

Tant les persones que no realitzen activitats com les que sí que en fan, voldrien dedicar-hi (més) temps, però...

» EXISTEIXEN IMPORTANTS DESIGUALTATS

Les persones que viuen en barris de **renda baixa** manifesten **més necessitats** de fer activitats culturals que les que viuen en barris de renda alta i mitjana.

ENQUESTA DE PARTICIPACIÓ I NECESSITATS CULTURALS

TAULA 2. ACCÉS / ASSISTÈNCIA I PRÀCTICA D'ACTIVITATS CULTURALS. RESUM PER RFD (RENDA FAMILIAR DISPONIBLE).

% Sovint o molt sovint	BARRIS			TOTAL
	RFD BAIXA	RFD MITJANA	RFD ALTA	
Accés o assistència	49,7	68,4	71,9	62,4
Llegir llibres	39,6	58,3	61,5	52,2
Anar al cinema	12,7	17,6	25,0	17,1
Visitar exposicions, museus	8,7	19,8	20,0	15,9
Anar a concerts	5,1	8,9	11,3	7,9
Anar al teatre	4,5	8,5	8,0	7,0
Altres activitats relacionades amb la literatura	5,4	8,0	5,1	6,6
Anar a espectacles de dansa	1,6	2,4	4,2	2,4
Pràctica	33,8	44,5	38,3	39,7
Escriure	12,7	14,9	12,3	13,7
Fer fotografia o creacions audiovisuals	10,3	16,9	12,5	13,8
Tocar instruments, cantar, fer música	8,0	13,2	12,5	11,3
Pintar, dibuixar, fer escultures	10,5	11,6	10,7	11,1
Ballar o fer dansa de qualsevol tipus	8,1	6,9	7,3	7,4
Participar en obres de teatre	1,1	2,0	0,9	1,5
N	553	551	551	1655

ENQUESTA DE PARTICIPACIÓ I NECESSITATS CULTURALS

TAULA 3. ACTIVITATS DE CULTURA NO LEGITIMADA. RESUM PER RFD.

P3. EM PODRIA DIR SI DURANT ELS DARRERS 6 MESOS HA DEDICAT PART DEL SEU TEMPS A ALGUNA DE LES ACTIVITATS SEGÜENTS?

% Sovint o molt sovint	TOTAL	BARRIS		
		RFD BAIXA	RFD MITJANA	RFD ALTA
Passejar per la ciutat	70,6	58,4	77,9	75,7
Anar a restaurants, bars, etc.	43,5	34,7	46,5	54,1
Passejar per la natura	43,4	43,4	42,8	45,0
Practicar esports o jocs en grup	41,5	31,1	47,2	47,4
Practicar activitats d'artesanía, fusteria, etc.	22,1	19,0	24,7	21,1
Anar a fires i mercats	21,4	20,6	21,8	22,0
Explicar contes o històries	18,5	17,7	20,1	15,4
Participar en actes tradicionals o populars col·lectius o altres activitats comunitàries	15,7	16,5	16,5	11,8
Anar a llocs de culte o religiosos, o fer alguna pràctica espiritual col·lectiva	11,8	11,4	11,4	13,4
Anar a discoteques, clubs, sales de ball, etc.	7,3	6,0	7,8	8,9
N	1655	553	551	551

3. VALORS I ACTIUS CULTURALS

» EQUITAT EN EL VALOR QUE ES DONA A LA CULTURA

La importància i el valor que s'atorga a la cultura són força equitatius pel que fa a barri, origen, gènere o edat. **Les desigualtats que es veuen en *participació* i *necessitats*, no es reproduïxen en l'àmbit dels valors.**

ENQUESTA DE PARTICIPACIÓ I NECESSITATS CULTURALS

3. VALORS I ACTIUS CULTURALS

» VALOR DELS ENSENYAMENTS ARTÍSTICS

En concret, el **valor** que s'atorga als ensenyaments artístics en els centres educatius és equitatiu.

Contrasta amb la desigualtat d'**oportunitats** per accedir a aquests ensenyaments fora de l'escola

ENQUESTA DE PARTICIPACIÓ I NECESSITATS CULTURALS

3. VALORS I ACTIUS CULTURALS

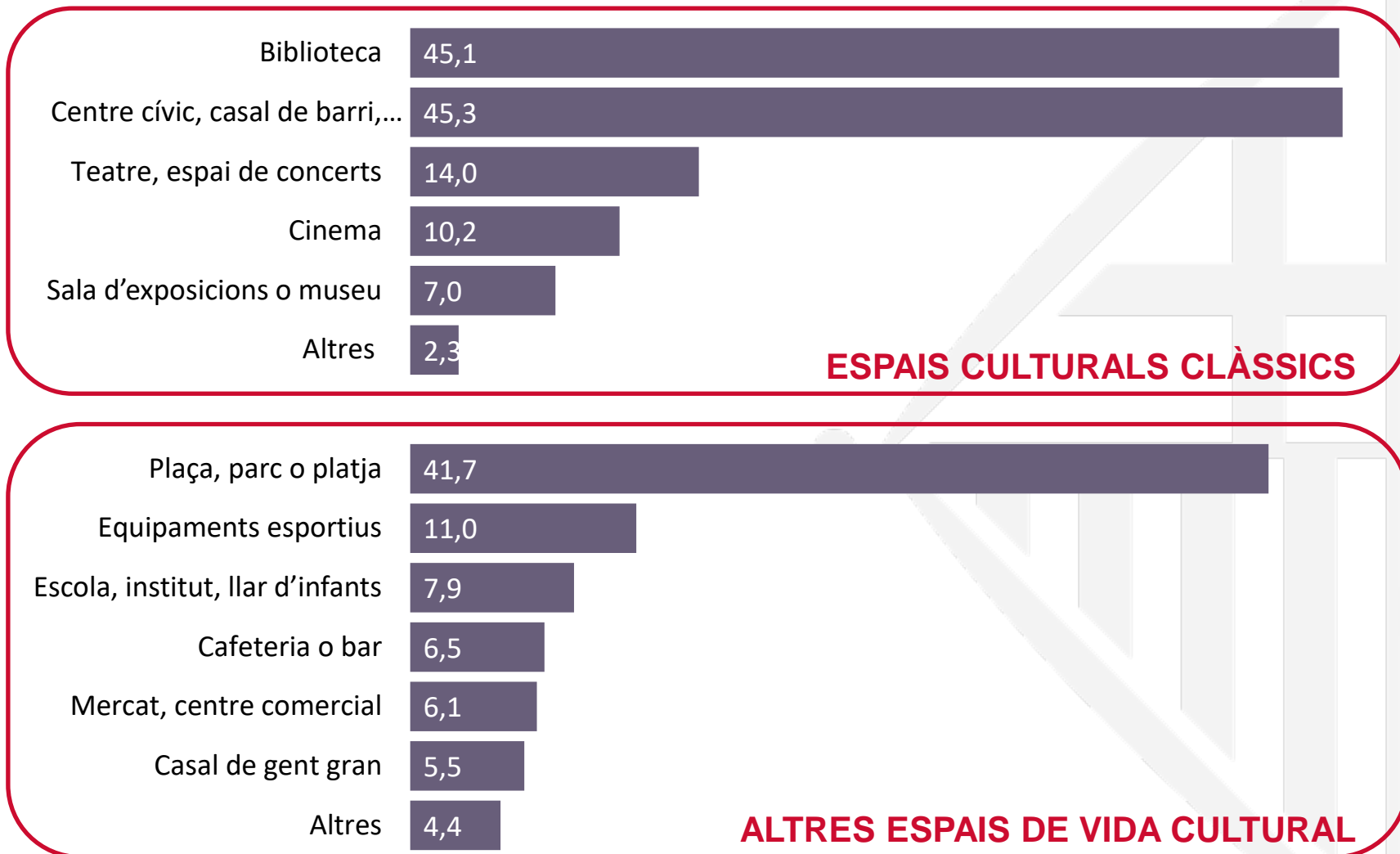
» DIVERSITAT EN ACTIUS CULTURALS

Una gran part de la població valora com a *actius culturals* els espais no sempre reconeguts com a tals.

ENQUESTA DE PARTICIPACIÓ I NECESSITATS CULTURALS

GRÀFIC 55. ESPAIS IMPORTANTS PER A LA VIDA CULTURAL DE LES PERSONES.

Base total N=1655

ENQUESTA DE PARTICIPACIÓ I NECESSITATS CULTURALS

3. VALORS I ACTIUS CULTURALS

» **I SOBRE LA COVID-19?** (enquesta prèvia, però situacions *hipotètiques* que han esdevingut realitat)

- *P10. SI LA BIBLIOTECA DEL BARRI TANQUÉS, COM L'AFECTARIA A VOSTÈ? I A LA GENT DEL BARRI?*
- *P11. I SI TANQUÉS EL CENTRE CÍVIC?*

Un *hipotètic* tancament de la biblioteca o del centre cívic del barri tindria més impacte sobre les persones residents en barris de renda baixa.

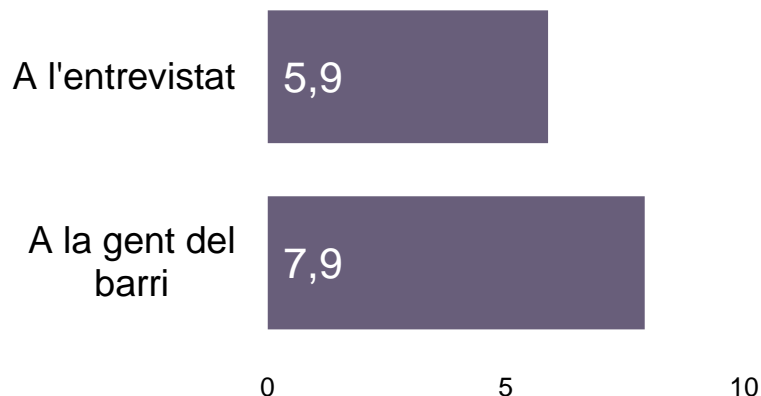

ENQUESTA DE PARTICIPACIÓ I NECESSITATS CULTURALS

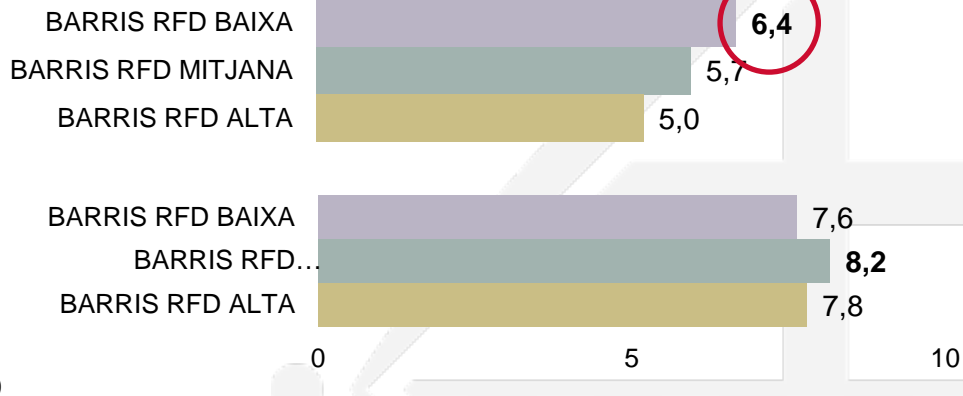
GRÀFIC 59. IMPACTE DEL TANCAMENT DE LA BIBLIOTECA O EL CENTRE CÍVIC. P10. SI LA BIBLIOTECA DEL BARRI TANQUÉS, COM AFECTARIA A...? P11. I SI TANQUÉS EL CENTRE CÍVIC?

MITJANA GLOBAL

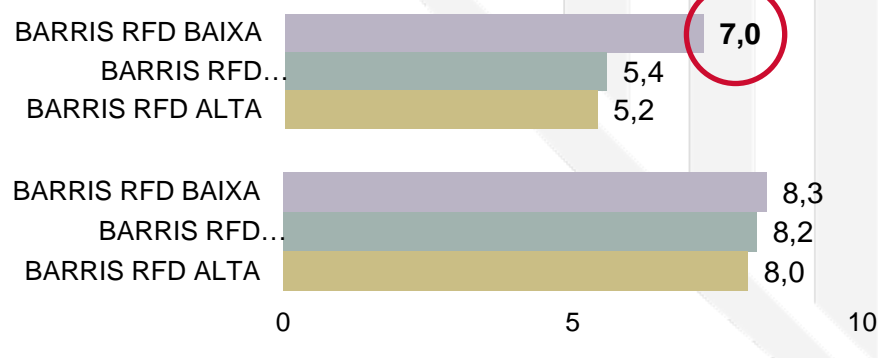
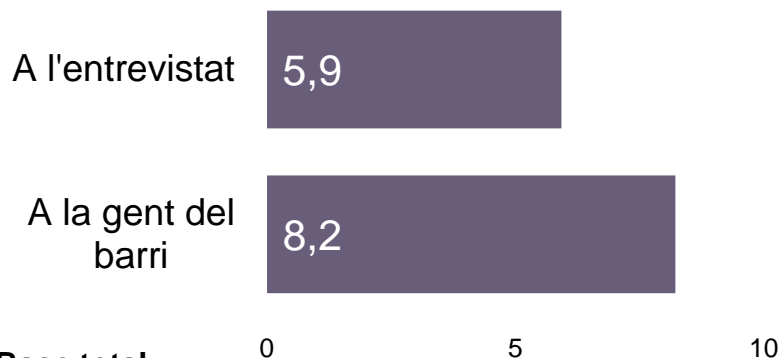
▪ SI TANQUÉS LA BIBLIOTECA, COM AFECTARIA A...

MITJANA SEGONS RFD

▪ SI TANQUÉS EL CENTRE CÍVIC, COM AFECTARIA A...

05

La *recepció* de l'enquesta

Repercussió i impacte de l'enquesta?

- » Mitjans de comunicació: important ressò (el repte de transmetre missatges clars i alhora complexos).
- » Xarxes socials: força impacte i visibilitat, més oportunitats per fer arribar idees clau a agents específics.
- » Agents culturals (institucions, entitats): interès i voluntat de fer servir les dades (repte: conèixer impacte/ús real de l'enquesta).
- » Àmbit “coneixement” (universitats, centres, organitzacions): repercussió i reconeixement (repte: col·laboracions per explotar dades).
- » Agents internacionals (ciutats, xarxes, organismes internacionals): interès i col·laboracions en marxa.

ENQUESTA DE PARTICIPACIÓ I NECESSITATS CULTURALS

INFORMACIÓ

Observatori de Dades Culturals de Barcelona

barcelona.cat/dadescultura

Novetats i informes

Nova enquesta de cultura a febrer 2020
Barcelona

- » **Informe. Procés d'elaboració i anàlisi de resultats**
- » **Resum executiu**
- » **Registre d'enquestes i estudis d'opinió Ajuntament
19007 – Participació i necessitats culturals**

ENQUESTA DE PARTICIPACIÓ I NECESSITATS CULTURALS

Gràcies per la vostra atenció!

@bcndadescultura

#EnquestaCulturaBcn